

(157. 1.)

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

MIJNE HEEREN!

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet tot aanvulling en verhooging van hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor 1899.

De toelichtende memorie (en bijlage), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede, Mijne Heeren, bevelen Wij U in Gods heilige bescherming.

's Gravenhage, den 27sten Februari 1899.

WILHELMINA.

(157. 2.)

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat de noodzakelijkheid is gebleken van eene aanvulling en verhooging van hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899, vastgesteld bij de wet van 8 Februari 1899 (*Staatsblad* n°. 65);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

Tusschen de artikelen 122 en 123 van hoofdstuk IX der Staatsbegrooting voor het dienstjaar 1899 wordt ingelascht een nieuw artikel, luidende:

Artikel 122 bis. Kosten van aankoop van een huis en erf met tuin en koetshuis, staande en gelegen te 's Gravenhage, aan de *Prinsessegracht*, plaatselijk gemerkt n°. 8 en aan de *Kasuariestraat*, plaatselijk gemerkt n°. 42, met daarmede in verband staande uitgaven f 78 000

Artikel 2.

Ten gevolge van voorschreven aanvulling en verhooging, wordt het totaal der IIde afdeling en het eindcijfer van bovengenoemd hoofdstuk eveneens verhoogd met f 78 000.

Artikel 3.

In artikel 2 van de wet tot vaststelling van bovengenoemd hoofdstuk der Staatsbegrooting wordt tusschen de artikelen 122 en 124 ingelascht artikel 122 bis.

Artikel 4.

Op den aankoop, in artikel 1 dezer wet bedoeld, en op de te dier zake te doene betalingen, worden, met afwijking van de wet van 9 Mei 1890 (*Staatsblad* n°. 80) geen leges geheven.

Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden ge-

plaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*

(157. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Toen een aanvang werd gemaakt met de herstelling van de Gratelijke Zalen, werd voorzien dat het gerechtshof zich gedurende de werkzaamheden eenigszins zou moeten behelpen. De veronderstelling was, dat, indien beurtelings eene der beide zalen zoowel voor strafzaken als voor civiele zaken werd gebruikt, de herstelling zou kunnen worden uitgevoerd zonder dat tot ontruiming van het gebouw behoefde te worden overgegaan.

Bij de werkzaamheden bleek evenwel dat de herstelling veel meer omvattend moest zijn dan eerst werd vermoed, daar verscheidene muren en de meeste gewelven in zoodanig bouwvalligen toestand verkeerden, dat het te verwonderen is dat geen ernstige ongevallen zich hebben voorgedaan. Daarbij bleek tevens dat een degelijk herstel niet geschieden kon, zoo niet een goed overzicht van het geheel kon verkregen worden, waartoe het noodig is de muren van pleister te ontdoen en overal te kunnen breken en onderzoeken.

Groote belemmering ondervonden de onderzoekings- en herstellingswerken door het gebruik van een deel van het gebouw en omgekeerd is de toestand met het oog op den dienst van het gerechtshof nagenoeg onhoudbaar geworden.

Er zij vooral op gewezen dat het hier in de eerste plaats werkzaamheden betreft, welke geen uitstel gedoogen, zooals bij voorbeeld de herstelling der gewelven onder de Rolzaal, welke zoo slecht zijn, dat het hof is moeten aangezegd worden slechts een beperkt aantal personen bij de openbare zittingen toe te laten.

Aangezien de bovenvermelde bezwaren zich meer en meer deden gevoelen, is gezocht naar een gebouw dat voor den dienst van het gerechtshof kan worden gebruikt. Een zoodanig gebouw dat voldoende ruimte aanbiedt en waarin eene zaal wordt gevonden, geschikt voor de openbare zittingen, was echter in huur niet te verkrijgen.

Daarop is in verschillende deelen der stad omgezien naar een voor het doel geschikt perceel dat zou te koop zijn. De meeste waren echter te klein; enkele die voldoende ruimte aanboden, waren te duur en zouden ook aanzienlijke verbouwingen vereischen om aan het doel te beantwoorden. Het vinden van een geschikt gebouw was des te moeilijker, waar tevens in het oog moest gehouden worden dat het pand eventueel voor eene andere bestemming dienst moet kunnen doen. Hieromtrent kan het volgende worden medegedeeld.

Reeds sedert geruimen tijd wordt uitgezien naar een behoorlijk gebouw tot huisvesting van den Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten, thans in twee huizen aan de Koninginnegracht en de Kanaalstraat ondergebracht, terwijl het archief zich in een Rijksgebouw op den Fluweelen Burgwal bevindt.

Aan huur wordt voor de eerstbedoelde huizen jaarlijks een bedrag van f 4200 uitgegeven.

Deze toestand, de verspreiding der bureelen in verschillende gebouwen en de verwijdering van het spoorwegarchief, strekken zeer ten nadeele van den dienst.

Tot nog toe was het niet mogen gelukken een perceel te vinden dat met geringe verbouwing en de bureelen en het archief zou kunnen opnemen.

De bijzondere gelegenheid doet zich thans voor dat zoowel voorzien kan worden in de voorloopige huisvesting van het gerechtshof, als eventueel later in de behoefte voor den Raad van Toezicht op de Spoorwegdiensten, door dat gekocht kan worden het perceel Princessegracht n°. 8 en Kasuariestraat n°. 42, met bijbehorenden stal en koetshuis. De inrichting en soliditeit van dit gebouw zijn zoodanig, dat het zonder verbouwing voor het gerechtshof en zoo noodig met geringe verbouwing voor den Raad van Toezicht zal kunnen dienen, terwijl het archief van den Raad daarin mede eene plaatsing zal kunnen vinden.

Het bedoelde perceel is voor onderhandschen verkoop geschat op f 78 000. Daar deze prijs voor een dergelijk pand niet te

hoog kan worden geacht en niet licht eene andere gelegenheid zal worden gevonden om in de dringende behoefte te voorzien, is tot den aankoop besloten onder de opschortende voorwaarde dat uiterlijk vóór 1 September 1899 de koop bij de wet bekrachtigd zij, door het toestaan van de daartoe benoodigde gelden.

Afschrift van het koopcontract wordt hierbij overgelegd. 1)

*De Minister van Waterstaat,
Handel en Nijverheid,*

C. LELY.

1) Dit stuk is ter inzage voor de leden ter griffie nedergelegd.